

Stichting Friese Ouderenbonden (SFO)

Jaarverslag 2016

*Belangenbehartiging 50+
Samenwerkingsverband KBO en PCOB*

Postadres:

E-mail: GB14555@gmail.com

Website: www.sfobonden.nl

KvK inschrijfnr. 01110191

Inhoudsopgave	Pag.
Voorwoord	4
1. Organisatie	6
2. Uitgevoerde projecten	
a. Belastinginvullers	7
b. Vrijwillige ouderenadviseur (VOA)/ Cliëntondersteuning 2016	9
c. Voorkomen van eenzaamheid en isolement	11
d. Deskundigheidsbevordering	13
e. Jaarrekening 2016	15

Voorwoord jaarverslag 2016

De Stichting Friese Ouderenbonden (SFO) presenteert hierbij het jaarverslag 2016.

2016 was voor de leden van het bestuur een druk en actief jaar. KBO en PCOB, de overgebleven ouderenbonden moesten na het vertrek van de ANBO, de voortgang niet alleen bewaken en bewaren maar ook een toekomstvisie ontwikkelen.

De SFO heeft getracht haar werkzaamheden in het belang van ouderen voort te zetten en open te staan voor nieuwe ontwikkelingen. Aan het eind van dit jaar zijn de eerste contacten gelegd met leden van het OSiF (Onafhankelijke Seniorenorganisatie in Friesland). Een en ander krijgt zijn vervolg in 2017. De gedachten van de SFO gaan uit naar een breed gedragen platform/ organisatie in de provincie die de belangen van ouderen behartigt. De 150% bijdrage van de Provincie die eind 2016 beschikbaar kwam, is een goede ondersteuning voor verdere ontwikkelingen en transitie. Opzet en doel daarvan is samenwerking en afstemming met en tussen ouderenorganisaties en andere maatschappelijke organisaties in het belang van ouderen in Friesland.

De SFO, heeft zich ook dit verslagjaar ingezet om samen met andere organisaties aandacht te schenken aan wat ouderen nu en in de toekomst bezig zal houden. Preventie is daarbij een belangrijk onderdeel.

De vraag "hoe kan ik zo lang mogelijk in mijn eigen huis blijven wonen" hebben we getracht te beantwoorden door bijeenkomsten, de zgn. Gearwurkingsdagen, voor hen te organiseren die meer zicht gaven op kleine aanpassingen in en om de woning. In co- productie hebben Zorgbelang en Fries sociaal planbureau hebben daar hun bijdrage aan geleverd.

De samenwerking in noordelijk verband met het SPONN is gecontinueerd. Het NPO is afgerond en gaat verder in het Anders Oud project. Onder deze noemer organiseren we o.a. "regiotafels" voor leden van de ouderenbonden om samen met professionals specifieke en voor hen belangrijke onderwerpen te bespreken.

In het verslagjaar 2016 zijn de projecten van 2015 voortgezet. Evenals vorig jaar is gekozen voor continuïteit van onze "basisactiviteiten. Zoals deskundigheidsbevordering, belastingservice, wonen en welzijn en de contacten met de maatschappelijke organisaties. Duidelijkheid is er nu over de transitie naar gemeenten. In deze tijd van opbouw/ vernieuwbouw van onze organisatie, hebben we geen nieuwe activiteiten ontwikkeld. Wel is de basisactiviteit, vrijwillige ouderenadviseur omgezet in de cursus "onafhankelijke cliëntondersteuning". Ouderen kunnen een beroep op deze gecertificeerde mensen doen bij het voeren van keukentafelgesprekken met de gemeente. Hoewel gemeenten verplicht zijn de hulpvrager te attenderen op deze mogelijkheid wordt er, ondanks ons aanbod aan hen, nog te weinig gebruik van gemaakt. Maar ook ouderen zijn nog niet goed op deze wijze van hulpverlening ingespeeld.

Er is volgens de SFO nog veel werk aan de winkel op het terrein van ouderenparticipatie. Vandaar dat we in breder verband zoeken naar een vorm waarbij niet alleen de "echte" ouderen maar ook de jongere ouderen goed geïnformeerd en mogelijk geïnstrueerd worden over nieuwe ontwikkelingen. In de komende jaren zal zeker de ontwikkelingen in de zorg en het gebruik van sociale media, zeker onze aandacht vragen. Samen met andere organisaties zullen we daar in de komende jaren zeker aandacht aanbesteden.

Janny Eelkema-Brouwer, voorzitter.

Organisatie

Ten behoeve van de continuïteit en deskundigheidsbevordering heeft de SFO een contract met Partoer te Leeuwarden, tot 1-7-2017. Het betreft hier het faciliteren van het bestuur op het gebied van vergaderruimte, financiële- en secretariële ondersteuning.

De samenstelling van het stichtingsbestuur:

Mw. J. Eelkema-Brouwer	voorzitter	PCOB
Dhr. G. Boskma	secretaris	PCOB
Mw. G.W. Bosman-Asselman	penningmeester	KBO
Dhr. J. Broek	bestuurslid	KBO

Bestuur ondersteuning:

Ondersteuning tot 1-7-2017: mevrouw L. Scholten (Partoer)
Leeuwarden

Ter ondersteuning van de SFO en het promoten van projecten en de aanbidding van diensten is een website beschikbaar: www.sfobonden.nl

Webbeheerder: Dhr. J.D. Eisma

Uitgevoerde projecten

A. Het bieden van hulp bij de invulling van de belastingaangiften (Belastinginvulhulpen)

Achtergrond

In tegenstelling van het terugtrekken van de ANBO uit het samenwerkingsverband SFO met de KBO en PCOB, is en blijft de ANBO landelijk wel betrokken bij het belastingproject.

De wet- en regelgeving op het gebied van belastingen is continu aan wijzigingen onderhevig. Tarieven worden aangepast en aftrekmogelijkheden verdwijnen, veranderen of er komen nieuwe bij. Ontwikkelingen op dit terrein zijn voor de gemiddelde burger moeilijk bij te houden. Veel ouderen krijgen daarom vanuit de ouderenbonden hulp bij het invullen van hun belastingaangiften. Velen zijn er niet van op de hoogte dat door een belastingaangifte in de meeste gevallen een teruggave van belasting mogelijk is.

Het jaar 2016 is het jaar geworden van het in gang zetten van veranderingen. Het startschot voor oplossingen om het project toch in de lucht te houden werd in het najaar van 2015 gegeven.

Dat er veranderingen moesten komen, kwam door het wegvallen van subsidie, welke jaarlijks door de belastingdienst aan dit project werd gegeven.

Deze gelden werden vervolgens naar rato van het aantal invullers over de provincies verdeeld.

In het voorjaar van 2016 zijn er drie cursusdagen gehouden op het Belastingkantoor aan de Tesselschadestraat, te weten op 28 januari, 2 en 4 februari. Hieraan hebben 65 invullers aan deelgenomen.

Er werden ook twee laptops aangeschaft, 1 voor de coördinator en 1 exemplaar welke in bruikleen is gegeven aan een invuller. In de loop van 2016 heeft de coördinator 5 bijeenkomsten bijgewoond in Zwolle, Amersfoort, Oss en Den Bosch.

Op 22 november is er een terugkomdag georganiseerd, welke door een bestuurslid van het SFO werd geopend. Het thema van deze bijeenkomst was hoofdzakelijk het nieuwe systeem van aangifte via "Fiscaal Gemak" en de te betalen bijdrage van vijf euro door de cliënten waarvoor een aangifte wordt verzorgd.

Op 1 december heeft een "starterscursus" plaats gevonden waar 8 personen uit Friesland aan deel hebben genomen. Hier hebben daarna vijf van afgehaakt, zodat deze werving drie nieuwe invullers heeft voortgebracht.

In 2016 is er door onze belastinginvullers ondersteuning gegeven bij het invullen van de belastingformulieren. Daarbij zijn ook vragen op het gebied van toelagen, etc. beantwoord of doorverwezen naar de hiervoor bedoelde instanties.

De belastinginvullers hebben in 2016 de bijscholingscursus met succes gevolgd.

Het aantal invullers is in 2016 van 76 teruggegaan naar 60. Coördinator en fiscalist belastinginvullers: S.P. Wiersma, tel.: 058 – 213 40 98.

Doelstelling

Om de kennis en veranderingen in de belastingwetgeving op peil te houden, volgen de belasting invulhulpen jaarlijks een verplichte cursus. Aspirant invulhulpen volgen een dag een cursus om hun vaardigheid te testen. Voldoet men aan de gestelde eisen, dan pas volgt toelating aan de volwaardige cursus. In onze provincie wordt in samenwerking met de ouderenbonden en de belastingdienst deze service georganiseerd.

Uitvoering

Naast de belastingaangiftes houden de invullers zich ook bezig met de controle op de te ontvangen huur- en zorgtoeslag. In de praktijk constateren de invullers regelmatig, dat er teveel of te weinig toeslag wordt ontvangen. Dit houdt in dat onze belastinginvullers, voor het belastingjaar 2016, niet alleen de gegevens controleren maar ook ter plaatse veranderingen kunnen doorvoeren. Juist deze teveel ontvangen bedragen zorgden vaak voor grote financiële problemen.

Onze doelgroep zijn de ouderen in Friesland. Deze ouderen worden bereikt door de belastingdienst te introduceren bij de afdelingen van de drie aangesloten bonden. De mensen worden gewezen op de mogelijkheden die er zijn voor aftrek onder ander in verband met buitengewone lasten. Ook in 2016 is er een convenant afgesloten met Zorggroep Palet zodat ook hun cliënten van de hulp van de belastinginvullers van de belastingdienst gebruik kunnen maken.

Resultaat

Evenals in voorgaande jaren werd ook dit jaar door de drie ouderenbonden in samenwerking met de belastingdienst weer cursussen georganiseerd, met de als doel ouderen behulpzaam te zijn met het verzorgen van hun belastingaangifte 2015. Onze doelgroep is alle senioren in Friesland die hiervoor in aanmerking komen. Dit jaar is weer een convenant afgesloten met Zorggroep Palet zodat ook hun mensen van de belastingdienst gebruik kunnen maken.

In totaal hebben 75 personen de cursus gevorderden gevolgd. Werd in het verleden de nadruk gelegd op belasting, tegenwoordig wordt steeds meer aandacht besteed aan toeslagen, vooral de huur- en zorgtoeslag. Eveneens is in deze cursus veel aandacht besteed aan de nieuwe manier van belastingaangifte invullen het via systeem.

Vervolg

Evenals in de voorgaande jaren wordt ook in 2017 gestreefd het aantal belastinginvullers op peil te houden en waar mogelijk zelfs uit te breiden zodat steeds meer ouderen van deze belastingdienst gebruik kunnen maken.

B. Het bevorderen van de deelname van ouderen aan de samenleving – integratie en maatschappelijke participatie

VOA / Clientondersteuning 2016

- 1. Het stimuleren van en het bieden van hulp bij het gebruik maken van een groot aantal regelingen op het sociale vlak met als doel een verbetering van het inkomen en het leefklimaat voor de Friese ouderen. (Vrijwillige Ouderenadviseur)**
- 2. Het ondersteunen van hulpvragers bij de zgn. keukentafelgesprekken. Gemeenten zijn wettelijk verplicht hun cliënten te attenderen op de mogelijkheid dat zij een beroep kunnen doen op een onafhankelijk cliëntondersteuner.**

Vrijwillige ouderenadviseur

Achtergrond

Met de komst van m.n. de Wmo en de wijzigingen van de AWBZ per 1 januari 2015, zijn er steeds meer ouderen die de regelgeving en de weg naar de officiële instanties moeilijk vinden. Hoewel de overheid 2015 als “overgangsjaar” heeft aangemerkt, is i.v.m. De overheveling van taken naar de gemeenten, heel veel onrust ontstaan. De informatievoorziening en de deskundigheid van de gemeenten m.n. de Wmo-loketten zijn zeer verschillend en worden nog steeds als onvoldoende ervaren. In 2016 is in de gemeente De Fryske Marren de eerste cursus “onafhankelijk cliëntondersteuning” gerealiseerd. Dit heeft een goed resultaat opgeleverd en is de SFO verder gegaan met het ontwikkelen van deze cursus Begin 2017 zijn de eerste cursussen gestart.

Doelstelling

Ouderen adviseren, verwijzen naar de juiste instanties en mogelijk behulpzaam zijn bij de administratie en het invullen van aanvraagformulieren die nodig zijn bij het verkrijgen van diverse voorzieningen. Dat kunnen zowel gemeentelijke als andere voorzieningen zijn. De vrijwillige ouderenadviseur (VOA) van de gezamenlijke ouderenbonden, kan hen daarin ondersteunen. Naast de VOA's wordt ook het belang van cliëntondersteuning bij keukentafelgesprekken onderkent. Voor deze laatste cursus is er informatie naar de Friese gemeenten gegaan en is een aanbod gedaan om in overleg met hen een cursus op te zetten.

Tot onze teleurstelling is daar nauwelijks op gereageerd.

Uitwerking

Het landelijk project VOA, een aantal jaren geleden opgezet door de drie landelijke ouderenbonden, heeft in 2008 zijn bekrachtiging gekregen in een samenwerkingsovereenkomst met de koepel van de BOA, de MO-groep Welzijn en Maatschappelijke dienstverlening. Het project VOA is door de ouderenbonden als een zelfstandig dienstverlenend project opgezet.

Belangen van ouderen behartigen is een gezamenlijke verantwoordelijkheid en daarom is samenwerking met andere organisaties en gemeenten belangrijk. De (landelijke) bonden hebben iets te bieden en heeft (gecertificeerde) docenten die zowel de opleiding voor VOA'S kunnen verzorgen als de cursus cliëntondersteuning.

Resultaat

In de provincie Friesland zijn 2 gecertificeerde docenten werkzaam.

In 2016 is jammer genoeg maar 1 VOA-cursus gestart. Het aantal deelnemers liep enigszins terug door het sinds 2015 niet meer deelnemen van de ANBO.

De SFO heeft in 2016 aan 8 deelnemers een certificaat VOA uit mogen reiken.

De cursus omvat 8 á 10-wekelijkse dagdelen. In het najaar zijn stappen ondernomen om opgeleide VOA's een bijscholingscursus "onafhankelijk cliëntondersteuner" aan te bieden.

De financiering van deze cursussen is de productsubsidie van de Provincie.

Onze aandacht is meer gericht op de opzet en uitvoering van de cursus onafhankelijk cliëntondersteuner. De resultaten daarvan zullen in 2017 en daarna meer zichtbaar worden.

Naast positieve ontwikkelingen zijn er ook voorbeelden van ontstane samenwerking met gemeenten, plaatselijke afdelingen van de ouderenbonden en of andere organisaties, die op een zacht pitje zijn komen te staan.

Veel uitgetreden ANBO leden in Friesland hebben zich opnieuw (lokaal) verenigt en sommige afdelingen zijn weer samengebracht in een provinciale koepel.

Ook voor deze groep staan de cursussen open.

C. Het bevorderen van de deelname van ouderen aan de samenleving – integratie en maatschappelijke participatie

1. Bespreekbaar maken en het voorkomen van eenzaamheid en isolement Bij seksuele geaardheid zoals homoseksualiteit bij senioren

Achtergrond

Onderzoek: 'EEN ROZE LOPER VOOR ZORGINSTELLINGEN IN FRIESLAND'

Uit dat onderzoek welke in 2009 is uitgevoerd, is komen vast te staan dat in verzorgingshuizen, woonwijken en woongroepen waar veel senioren wonen, een andere dan heteroseksuele geaardheid vaak niet wordt erkend, niet wordt getolereerd of wordt genegeerd. Hierdoor komen in Friesland homoseksuele senioren vaak in een isolement terecht en vereenzamen in een aantal gevallen. In zorginstellingen is men dikwijls niet op de hoogte of er homoseksuele bewoners zijn. In het personeelsbeleid wordt er nog te weinig aandacht aan besteed. Voor de betrokkenen zelf ligt dit gegeven dikwijls nog in de taboesfeer. Dit belemmert hun in het sociaal en maatschappelijk functioneren.

Doelstelling

Over het onderwerp spreken en het uit de taboesfeer halen. Vervolgens te komen tot een betere (h)erkenning en acceptatie van senioren met een andere seksuele geaardheid, zowel in de kringen van de Friese senioren als van de samenleving. Dit moet leiden tot een betere participatie en daarmee het voorkomen van isolement en eenzaamheid. Ook moet binnen een instelling seksuele geaardheid een vast onderdeel worden van het onderwerp diversiteit binnen de instellingen en daarmee meer aandacht krijgen.

Uitvoering

De SFO heeft zich in het jaar 2016 verder ingezet om homoseksualiteit en andere diversiteit bespreekbaar te maken in de Friese seniorengeledingen en werkt aan sociale acceptatie van senioren met een andere seksuele geaardheid of diversiteit. De SFO heeft ook in 2016 in samengewerkt met COC-Friesland.

De uitkomsten zijn:

- Het SFO en COC zich bezighoudt met vragen hoe er in breder maatschappelijk verband aandacht voor het onderwerp gezorgd kan worden.
- Het SFO en COC zich bezighoudt met het onderhouden van contacten met de diverse Zorginstellingen en opleidingen.
- Er ook in 2016 door het SFO een tweetal Gearwurkingsdagen zijn georganiseerd. Op die dagen is ook het onderwerp seksuele geaardheid een van de vaste onderwerpen die aan de orde komen. Op die dagen komen gemiddeld een vijftigtal bestuurders van de verschillende afdelingen van de drie bonden (PCOB, Unie-KBO en OSiF).

Resultaat

De inzet van de SFO en COC ertoe heeft bijgedragen dat er niet alleen gesproken wordt maar er daadwerkelijk ook meer actie is en de vrijblijvendheid minder wordt. Resultaten steeds meer in vaste protocollen vastgelegd en daarmee meetbaar zijn geworden.

De medewerkers binnen de instellingen er daardoor voortdurend aan herinnerd worden. Zij rekening moeten houden met de diversiteit van bewoners in alle opzichten.

Vervolg

Het SFO zal ook in 2017 nauw samenwerken met COC-Friesland.

Zij ook in 2017 een tweetal Gearwerkingsdagen zal organiseren waar het onderwerp ook onderdeel is van de agenda.

Waar mogelijk bij lokale afdelingen en zorginstellingen bijeenkomsten organiseren in 2017 of aansluiten bij lokale activiteiten van afdelingen.

Tevens zal er ook in 2017 voorlichting worden gegeven door het COC op de scholen waar de verzorgenden en zorgmanagers worden opgeleid.

D. Deskundigheidsbevordering

Achtergrond

De in 2013 ingevoerde of op stapel staande veranderingen in het sociale domein op landelijk, provinciaal en lokaal niveau hebben ook in 2016 onze aandacht gevraagd. De besturen van de afdelingen van de ouderenbonden worden met deze problematiek op verschillende gebieden (zorg, wonen, welzijn van senioren) geconfronteerd. Dat maakt het werk voor de belangen -behartiging van hun leden interessant, maar ook steeds moeilijker. Er wordt steeds meer informatie en deskundigheid vereist om hun taak goed te kunnen vervullen. We zien elk jaar nieuwe leden voor de verschillende functies binnen deze afdelingsbesturen.

Doelstelling

We willen graag deze bestuursleden bij hun werk stimuleren en ondersteunen. Door in de bijeenkomsten een aantal deskundigheden en vaardigheden aan te reiken horende bij de verschillende functies binnen een dergelijk bestuur. Lokale bestuursleden beter toe te rusten en daardoor hun intensieve werk te vergemakkelijken. De SFO wil ook blijvend stimuleren dat de opgebouwde netwerken tussen de verschillende bonden in de afdelingen in stand blijft of liever uitgebreid wordt. Zo kunnen ze gebruik maken van elkaars deskundigheid en informatie uitwisselen over contacten met hun gemeente, organisaties en andere lokale en regionale zorg en welzijnsinstellingen.

Uitvoering

In 2016 zijn twee cursus/informatiedagen georganiseerd voor bestuursleden van afdelingen van de drie bonden en de VOA's.

Het thema tijdens de beide dagen was Zorg Verandert.

Op de dag in oktober is gesproken over het keukentafelgesprek, mobiliteit en wonen.

De bijeenkomst in november heeft in het teken gestaan van Mijn kwaliteit van leven en het middagprogramma ging over technologie in en om huis en Steekje los.

Het waren zeer inhoudelijke bijeenkomsten die dicht bij de deelnemers in de bijeenkomsten stond.

Uit de bijeenkomsten is naar voren gekomen dat de onzekerheid over de toekomst van de zorg en de eigen situatie daarin heel veel onzekerheid meebrengt. De SFO zal dan ook in 2016 hieraan een gevolg geven.

Gemeenten zijn nog niet altijd en volledig gereed om iedereen de juiste zorg en aandacht te kunnen geven. Ook zij worstelen vaak nog over alle veranderingen die er momenteel in een korte periode op ze afkomt.

De organisaties die de dagen voor het SFO mede hebben verzorgd zijn; Het landelijk programma Zorg Verandert die vertegenwoordigd was door Trees Flapper, Zorgbelang in de persoon van Jannie Soepboer en Huis op Maat met Tamara Standers en Mieke Koot.

De dagen hebben meer dan voldoende aan de verwachting voldaan, zij waren levendig en er waren veel vragen en een goede discussie. Iets om verder mee te kunnen het komende jaar.

Resultaat

Op beide dagen waren +/- 40 - 45 personen aanwezig. Uit de gehouden evaluatie is gebleken dat iedereen positief tot zeer positief was over de inhoud en informatie en vond deze dagen zeer voor herhaling vatbaar.

Men had de indruk in de praktijk hier veel mee te kunnen doen. Door de deelname van bestuursleden uit de drie verschillende ouderenbonden zijn weer nieuwe contacten tot stand gekomen zodat men op de verschillende terreinen van wonen, zorg en welzijn van senioren met elkaar kan samenwerken, ook in contacten met andere organisaties.

Het blijkt dat deze aanpak goed aanslaat en erg goed aansluit bij de verwachtingen die de bestuurders in Friesland hebben.

Vervolg

Ook in 2016 zijn er daarom weer minimaal twee cursus-/informatiedagen gepland. De thema's zijn op dit moment nog niet omschreven maar zullen ongetwijfeld gaan over de voortgang in en met de gemeenten maar ook over de veranderende zorg, regelgeving en over kwaliteit van leven.

Bovendien zal de SFO de komende jaren zich breder inzetten voor de oudere die door de wet en regelgeving vaak langer thuis zal moeten blijven wonen. Zij zich zal transformeren in een bredere senioren organisatie waar alle bonden en onafhankelijken groepen in Friesland zich bij kunnen aansluiten. Een samenwerkingsverband die op thematische manier de belangen bij de Provincie en gemeenten van de senioren op welzijn, wonen, krimp en zorg zal bepleiten.

E. Jaarrekening 2016

		Balans SFO			
	1-1-2016	31-12-2016		1-1-2016	31-12-2016
	€	€		€	
<i>Liquide middelen</i>			<i>Eigen vermogen</i>		
Bank	1.360	1.600	Algemene reserve	14.970	17.595
Bank ; spaarrekening	70.605	70.945	Bestemmingsreserve ov.taken	15.320	15.320
				30.290	32.915
			<i>Voorz. Belasting computerproj.</i>	8.980	8.260
			<i>Kortlopende schulden</i>		
			Nog te betalen:		
			Retour Provincie	23.730	28.590
			Partoer	1.820	
			Kosten COC (Blikopener)	4.050	
			Crediteuren overig	3.070	2.780
			Diversen	25	
	71.965	72.545		71.965	72.545
De aanschaf van 2 laptops ten bedrage van € 720 is t.l.v. de voorziening gegaan					
De Algemene reserve bestaat vooral uit "private middelen" door stortingen de afgelopen jaren van de Unie Katholieke Ouderenbonden.					
Deze gelden zijn aan de KBO beschikbaar gesteld door het Ministerie van Financiën.					
Het restant van de gelden UMCG € 15.320 is bestemd voor taken buiten de projecten; besloten is hier in 2013 een bestemmingsreserve van te vormen.					
Reservering voor kosten Blikopener komt te vervallen; dit project gaat niet meer uitgevoerd worden.					
Er wordt van uitgegaan dat dit bedrag geretouneerd wordt aan de provincie.					
De schuld aan de provincie Fryslân betreft € 13.385 over 2015 en € 11.155 over 2016.					
De schulde aan de provincie Fryslân per 31-12-2016 bedraagt derhalve:					
			Retour subsidie over 2015	13.385	
			Retour subsidie over 2016	11.155	
			Retour reservdering inzake COC (blikopener)	4.050	
				28.590	

